

- dit in tutela matris legitima, sed etiam in testam-
taria.
- 9 Mater si antequam nubat, per at tutorem dari filii suis,
est locus iuris datius, vero contrahat secundas nu-
ptias iure non petto, tutela defertur ad legitimum,
et in nu. 10 sicut quando mater nunquam fuit tutrix
& volens transire ad secundas nuptias, perit iurem
filii dari, ut in nu. 11.
- 12 Mater in l. casu supra posito non definit esse tutrix ipso
ture, praequam tutor detur, in secundo vero sicut est
ex ratione differentia, de qua hic, & nu. 13.
- 13 Mater si vadat ad iudicem, dicens, se velle nubere, &
ideo petat tutorem filii dari, an possit postea paenite-
re?
- 14 Mater luxuriando amittit tutelam filiorum per trah-
itum ad secunda vota.
- 15 Mater contrahens sponsalia, licet non possit tutelam filio-
rum petere, habitam tamen non amittit.
- 16 Mater contra factis sponsibus & matrimonio, nondum
tamen traductio facta, truelam non amittit, nisi ma-
trimonium fuerit consummatum ante traductionem.
- 17 Mater antequam nubat, vadens ad iudicem & petat tu-
torem filii dari, potest cu nominare, & an index tun-
tensus precise nominationem a matre decernere?
- 18 Index diligenter hoc casu inquirere debet, quem tuorem
det, & bene faciet, sicut auerter agnatos aut cognatos, vel
etiam amicos pupilli, ut illis se informet.
- 19 Tuorem a matre nominatum esse cum inquisitione da-
dum, alioqui legitimus ei preferitur, & quando dicatur
dari per inquisitionem, & quando perfunctorie.
- 20 Pater & frater matris transiuntis ad secundas nuptias
ab ea nominati, an sint suspecti?
- 21 Mater an possit nominare coadiutorem tutoris suspecto
filii sui?
- 22 Vitricus potest esse tutor primigeni, licet apud eum ali non
possit, sed contrarium resolutur, nisi de consensu pa-
rentum.
- 23 Idem esse, appellatum existere, vel esse intra terminum
datum ad appellandum.
- 24 Appellari potest a sententia interloquitoria habente vim
diffinitoria.
- 25 Appellari potest a sententia interloquitoria contine-
graue irreparabile per appellationem a diffinitoria.
- 26 Appellatio legitima est, etiam in casibus prohibitus, ubi in-
ea exprimitur iusta causa & gravamina.
- 27 Decisio causa in Regio Praetorio Vallisoletano.

CONSILIVM LII.

Mater quædam, postquam transiuit ad secun-
das nuptias, accusauit tutorem filii sui minoris prioris matrimonii de suspecto ob certas
causas; iudex autem interim precepit eidem tutori co-
adiutorem praestari, quem mater minoris nominaret,
& ipsa non obstante appellatione tutoris, nominavit
statim in coadiutorem virum suum, & sic vitricum mi-
noris, cui iudex decreuit officium coadiutoris: quæsus
fuit a me. An iuste sit pronuntiatum arg. ex sequutum? Re-
spondi secundum ea, quæ proponerentur, iudicem re-
cte pronuntiasse, dum præcepit, coadiutorem esse tu-
toris suspecto, durante accusatione, præstandum: non tñ
debiisse sic simpliciter & indistincte nominationem
coadiutoris pupilli matri reseruare, sed arbitrio sibi re-
licito approbadji, vel non illum, quem ipsa nominauerit,
prout expediens fuerit pupillo: matrem autem ipsam
minime in coadiutorem potuisse virum suum nomi-
nasse, iudicemque perperam fecisse, decernendo offi-
cium & administrationem eidem, ac pindē omnia in-
nouata intra terminum, in quo potuit appellari, ac ipsa
appellatione pendente esse attentata, reponenda & re-
nouanda, ex sequentibus.

Consilium Quinquagesimum Secundum.

eundo ad secundas nuptias amittit tutelam filiorum &
ampius non potest esse eorum tutrix, ut in d. l. eadē ra-
tionē nō debet posse nominare tutorem eidē, nec alium
loco sui ita suspeatum, sicut le ipsum cōstituere, in quo
militet eadem ratio prohibitionis, vt est maritus eius,
quem in presenti specie mater nominavit in coadiu-
tore. Si enim mater propter nouū maritū tutelam am-
mittit, a fortiori maritus eiusdē tutor minoris esse non
poterit: nec coadiutor tutoris ipsius.

Secundo t̄ quia etiam in testamento, q̄ est actus fa-
vorabilior, non licet matri tutorem dare filii suis, quia
eos non habet in potestate, ut in §. famina, de adop. & qui
non habet filios in potestate, non potest eis tutorem in
testamento relinquere, l. i. ff. de testamen. tut. & in §. per-
missum, Inst. de tut. l. 3. tit. 13. p. 6. & procedit, etiam si filium
in situat heredem, nisi iudex confirmet tutorem, ut in
l. 6. tit. 6. p. 6. & ibi Greg. Lop. Ergo a fortiori non poterit
nominare certum tutorem filii inter vios, premaxi-
me quando transiuit ad secundas nuptias: matris enim
officium non est sufficiens ad petendum tutore filii, ut in
l. credendum, in ff. qui pet. tut. sicut ergo mater, quæ
transiuit ad secunda vota, tutorem filii dare non po-
test, ut in pred. iuribus, nec etiam coadiutorem tutori
filiorum suspecto nominare poterit eadē ratione, cum
tutoris officium & coadiutoris sit idem.

7 Nec obstat t̄ quod mater volens transire ad secundas
nuptias, potest ac tenet tutorem prius petere filii suis,
rationemq; tutelæ reddere, & quod ratione tutelæ a se
gesse debuerit persolueri, alias si pupillus vel pupilla
decesserit infra pupillarem aetatem, priuabitur eius he-
reditate & successione, ut in l. omnē, C. ad Sena, Conf. Ter-
tul. & in auth. de nupt. §. 5. auctem, coll. 4. quod procedit,
8 nedum in tutela t̄ matris legitima, sed etiam in testa-
mentaria, iuxta gl. in d. l. omnē, in ver. persoluerit, in vers.
sed Ioannes, quam sequuntur ibi communiter Dd. eamq; te-
statur magis communem Boer. decr. 12. n. 12. & decr. 266.
col. 2. n. 4. & Ant. Gom. in l. 14. T. au. n. 11. vbi quod est te-
nenda in iudicando & consulendo, & Tell. Fern. in l.
60. Taur. nu. 30. & 31. sequuntur Greg. Lop. in l. 5. ingl. sacar
9 los moeos, tit. 16. p. 6. Quia respōdeo, hac in specie locum
esse tutori dativo, si mulier, antequam nubat, vadat ad
iudicem, & dicat: Ego intendo transire ad secunda vota, de-
tis tutorem filio meo, & ita loquitur & in hoc casu proce-
dit glos. in d. authent. sacramentum, verb. a tutela, quam
ibi sequuntur Cyn. Faber & Angel. & post longam di-
putationem Salyc. dicens, opinionem d. gl. stante tacito
dubio, in iudicio & in scholis sequendam esse, & in
quit, eam esse communem Alber. ibi, atq; Greg. Lop.
10 in l. 5. ingl. al mas cercano, tit. 16. p. 6. Si vero mater t̄ non
curauit de iudice nec de filiis, sed simpliciter ad secun-
da vota transiit, tunc ipso iure cessat esse tutrix, &
tutela defertur ad legitimum, ut in d. l. sequit sub conditione,
& in iurib. supra allegatis. & prætere in d. l. 5. in prin. & ita
procedit opinio contraria Alber. Salyc. lac. Butr. Rayn.
& aliorum antiquorum, prout has opiniones concor-
dat Bart. in d. authen. sacra mentum, & in d. l. signis sub con-
ditione, n. 27. addens alium casum t̄ quo tutela etiam de-
fertur legitimis, nempe, quando mater nunquam as-
sumit tutelam, & vadat ad iudicem & dicit: Nolo esse
tutrix, sed pati tutorem filio meo, ut in l. 2. ff. qui pet. tut.
quam distinctionem Bart. sequitur Ant. Gom. in dcl. 1.
14. Taur. nu. 12. & Menoch. de arbit. iud. ib. 2. cent. 2. casu
15. nu. 5. & 6. & Greg. Lop. in l. 5. in glos. al mas cercano, sic
12 intelligens eam legem & reddes rationem, quia in pri-
mo casu mater non definit esse tutrix ipso iure, princi-
pium alius tutor detur, durat enim factum iudicis in
ea reuocanda, & ideo durat reliquia prioris tutelæ, &
sic quādū ipsa est tutrix, non est locus legitimus, nec
postea quia iste qui datur, subrogatur loco matris, quæ
alios legitimos excludit, iuxta textum cum glo. in l.
Goz. ad. conf. 18. nu. 4.

Supereft igitur ex omnibus supradictis, videri matrem transeuntem ad secundas nuptias, & a fortiori, quæ ad eas traxit; minime posse nominare tutorem filii suis, quia vel nominari & dari debeta iudice, vel hoc competit agnatis iuxta distinctionem supra positam. Ergo idem est in nostro casu, ut in terminis probare videtur tex. in d. si quis sub conditione, ibi, idem dicimus, vbi expesse deciditur, quod sicut in locum tutoris testamenti, cui feme deuoluta fuit tutela, si ab ea excusetur, alius est dandus, non vero ad legitimū tutorem reditus etiam idē dicendū est, si fuerit remotus. Quem tex. ad hoc allegavit gl. in d. auct. sacramentum, ver. a tutela, dicens, datum est tutores, qui in locum suspecti & remoti datur. Si ergo est datus, mater eum non debet nominare, sed index.

Nihilominus tam in præmissa specie Bar. in dīt. aut. sacramenta puberum, n. 4. & in d. si quis sub conditione, n. 29. post Cyn. & alias antiquos, quos refert, tenet quod mulier, quando anteq; nubat, vadit ad iudicē & petit tutorem filii suis dari, quia nubere intendit, & sic tutor sit datius, possit nominare tutorē dandū filii suis, licet index non teratur dare nominati ac petitiā a matre, sed quod erit in arbitrio iudicis, illū dare tutorē, vel non, quem mater nominauerit, & ita est intelligēda gl. in d. si quis sub conditione, in verb. in cunctate esse, vbi sed hōde que habet, matrem posse petere, quem velit, tutores filiū suis dandum hoc casū: quam Bart. opinio, sequunt sunt Bald. in l. precib. n. 21. C. de impub. & aliis subst. & Jac. de Aren. & Peir. 7. q. atq; Salyc. in f. in d. anth. sacramentum, n. 6. dicens, hoc procedere, etiam si nullus refusat matri, sequitur etiam alias allegans Menoc. vbi. n. 2. & hæc est magis communis opinio secund. Greg. Lop. in d. s. in gl. al. mas cercano, ibi, sed cum māter: quia mater posset fraudulerent eligere tertium ad fraudandas rationes pupillatq; eius bona dilapidanda, iuxta d. Diu. §. quidem, q. p. t. t. t.

Diligenter ergo inquirere debet index, quæ hoc cā su tutorem det, & bene ac prudenter ager, si agnatos vel cognatos aut etiam amicos pupilli citari faciat, vt ab illicis de propria tutele tutoris vel alterius conditione informationes habeat secund. Salyc. in d. anth. sacramentum, in f. quem sequunt sunt Greg. Lop. & Menoc. vbi. n. 3. & vbi index cōperiet illum idonei esse, quem mater proposuerat, potius eum decernere debet; quam alium quemuis, vt tentit gl. suprad. in d. si quis sub conditione: quæ hoc casu, vt prædictum, est intelligenda, quā sequitur Spec. a Salyc. t. relatus & Dec. conf. 674. n. 7. dicens, tutorem istum a matre nominatum esse cum inquisitione dandum, alioquin legitimū ei preferendum esse, quem sequitur Meno. vbi. n. 4. quod etiam ante eos probat Bald. in d. omnem, vers. quarto an datum, n. 6. dicens, secus esse, si perfectorie detur: & tunc dari p. inquisitionem, quando vocatis vocandis datur: Verba n. apposita per tabellionēs, dicentes, quod iudex vidēs & cognoscens eum idoneum esse, non probat, quod sit datus ex inquisitione, sed solum, quod sit idoneus ex aspectu, & quia quilibet præsumit idoneus ex generali coniectura, quem refert & sequitur Greg. Lop. in d. gl. al. mas cercano, dicens, esse verba grauia & singularia.

Quo fit, vt pater & frater matris transeunt ad secund. nuptias ab ea nominatis sint suspecti secund. Dec. conf. 674. n. 5. 6. & 7. tenet idem Dec. in c. ex parte, n. 6. de app. sed hoc fallsum esse contendit atq; affirmit Meno. vbi. n. 4. cui affitio, si ipsi dentur præcedente inquisitione: Cuti enim hi sint legitimi, hoc est cognati ipsius pupilli, merito, vt a matre nominari possint in tutores eiusdem minoris; in eis itaq; cessat ratio prohibitions, quæ in ipsa matre militat, nisi index ex inquisitione repererit pupillo non expedire, quia tunc vt communis habet, non tenetur nec debet eum dare.

Supra dicta & omnia eadem ratione etiam procedūt in coadiutorē dando tutori suspecto, licet enim prima facie videretur, quod mater, cum sit iam nupta, nō possit eum nominare, sicut nec tutorē: attamen quia mater postq; nupta fuit, relicto tutorē filio suo, accusauerit eū de suspecto, & iudex coadiutorē eidē dandū esse decreuerit, merito quod eadem mater nominare possit p̄dict. coadiutorē, licet index nō arctetur semper eum admittere, sed tunc demum, cū pupillo expedire ex inquisitione arbitratius fuerit, alias secus per omnia supra d. in nominatione tutoris a matre facta, quæ & in coadiutorē locum habere videntur ex identitate rationis, & ita resoluō in specie nostra, iudicē rectius fecisse, si in resumptione, quam fecit in favorem matris nominandi præd. coadiutorē, adieciſſet, dummodo idoneum nominari arbitrio iudicis ordinari huic ciuitati.

Quoad tertium, hoc est nominationem factā a matre in coadiutorē de marito suo, id est, de vitriō minoris, videtur in primis validā esse, quia vt inquit Spec. in t. de iudicē. §. nū videndum, n. 4. vitrius potest esse tutor priuigni, licet apud eum non possit ali. & in terminis, quod mater possit vitriū pupilli tutores nominare, & quod is cum inquisitione dari tutor possit, per L. & ibi Bal. C. de contrar. iud. tutel. tenet Menoc. vbi supr. allegans Curi. Iun. conf. 94. n. 7. & Boer. d. decis. 260. n. 3. & idem videtur dicendū in proposito de coadiutorē per suprad.

Sed nihilominus cōtrarium resoluō, imo quod māter præd. non poterit in hac specie nominare maritū suum in coadiutorē tutoris suspecti filii sui, nec eū debet iudicē admittere aut decernere, sed omnino excludere: & hoc p̄mō, quia cum mater ipsa amittat tutelam filiorum luorum per transitum ad secunda vota, vt supr. probauimus, a fortiori ipsius maritus non poterit esse tutor nec coadiutor tutoris suspecti eorundem filiorum vxoris luius; quia propter quod vnum quodq; tale, & illud magis tale, vt in anth. multo magis, C. de facto. Eccl. cum sim. maiorem enim potestatem habet vel fatim eandem, quā mater, ipse maritus ad spoliandum minorēti, eunque ex coriandum, & vite eius credendum est in fiduciaturum esse. Mater enim licet plus presumatur amare secundum virum, quam filios, adhuc tamen amat filios tanquam sanguinem proprium at vero maritus minime vel fatim non ita quæ. Quandoquidem sui consanguinei minime sunt, sed tantum vxoris: quæ igitur propter vxorem eos amet, tamen cum ipsa vxor plus amet seu amare præsumatur maritum quam filios, potius credendum est, vt tam ipse maritus quam vxor malint virilitatem præ propriam quam filiorum corūderint, priuignitorum: Eadem igitur ratione prohibitus cōfensus est maritus, sicut mater accipere tutelam eorūne, ne, quod vna via prohibetur, altera permittatur: Cum igitur hæc ita habeant, mater non poterit nominare eandem maritum in tutorem vel coadiutorē tutoris præd. filii sui, nec index eum admittere debuit. Secundo, quia quoties ratione suspicione tutoris alias vel coadiutor priori est p̄uidēdus, index debet p̄i inquirere de idoneo & cōueniente, vt eū prouideat, si suspectus non sit, vt in l. 2. vbi D. C. q. p. t. t. Et ergo nec mater potuit maritū suum in coadiutorē nominare, nec eum iudex admittere, cum sit pupillo suspectissimum ratione præd. præcipue, cum ipsamet mater pro marito fideiūserit corā iudice in eodem officio coadiutoris, ex quo fraus omnino perpeditur matris & mariti atq; iudicis, nec non & ipsorum collusio in datum pupillicum tamen ipse iudex dicatur & esse debet pater orphanorum & viduarū Reipublice, & cum debetur ex officio inquirere super idoneitatem coadiutoris citareque agnatos pupilli, nec fecerit nec facere oportuerat, cum nominatus a matre esset notorie suspectus